

Приклади оформлення цитувань у тексті з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, в кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладенні думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

д) якщо необхідно виявити ставлення автора магістерської роботи до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання;

є) якщо автор магістерської роботи, наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, робиться спеціальне застереження, тобто після тексту, який пояснює виділення, ставиться крапка, потім дефіс і вказуються ініціали автора роботи, а весь текст застереження вміщується у круглі дужки. Варіантами таких застережень є: (курсив мій. – Ю. Ю.), (підкреслено мною. – А. Я.), (розрядка моя. – В. В.).

Внутрішньотекстове бібліографічне посилання

Може бути у повній чи короткій формі (якщо частину відомостей про джерело цитування подано в тексті). Рекомендовано складати у короткій формі. Внутрішньотекстове бібліографічне посилання розміщують у круглих дужках безпосередньо в тексті документа – прізвище автора або назва джерела за відсутності автора, рік видання та сторінковий інтервал. Повний бібліографічний опис джерела подається наприкінці наукової праці у бібліографічному списку посилань.

Приклад цитати, яка вписана в текст праці та починається з рядкової літери, з позначенням автора в дужках:

Таким чином, дії Тимчасового уряду «були спрямовані на дезінтеграцію України, розчленування території та роз'єднання її народу, на припинення процесу українського державотворення і націотворення» (Турченко Г. Ф. Південноукраїнський регіон у контексті формування модерної української нації (XIX – перша чверть XX ст.). Запоріжжя, 2008. С. 122).

Приклад бібліографічного опису в списку посилань:

Турченко Г. Ф. Південноукраїнський регіон у контексті формування модерної української нації (XIX – перша чверть XX ст.): навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2008. 293 с.

Приклад цитати, яка є окремим реченням і починається з прописної літери з позначенням автора в тексті:

Франко точно описав переживання героя: «Праця над речами, далекими й чужими його особистим інтересам, заспокоїла його, бодай на хвилю принесла йому забуття.» (29, с. 396).

Приклад бібліографічного опису в списку літератури:

29. Франко І. Зібрання творів : у 50 т. Т. 17 : Повісті та оповідання (1887–1888). Київ, 1979. С. 396.

Приклад цитати великого фрагменту запозиченого тексту: «Протягом 1867–1914 рр. Товариство Червоного Хреста брало активну участь у багатьох війнах. Під час приєднання до Російської імперії середньої Азії, лікарі і сестри Товариства надавали медичну допомогу частинам російського експедиційного корпусу.» [Васильчук В. М., 5, с. 192].

Приклад бібліографічного опису в списку посилань:

Васильчук В. М., Васильчук Г. М., Ореховський В. О. Нариси з історії Товариства Червоного Хреста : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 250 с.

Приклад парафраза (непрямого цитування):

Державний стандарт з бібліотечної справи містить певні вимоги до розстановки розділових знаків (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги. Київ, 2007. 47 с.).

Приклад цитати з внутрішньотекстовим посиланням:

«До вищих органів державної влади в Україні відносяться Верховна Рада України...» (Правова основа діяльності органів державної влади. 2010. С. 18.)

Приклад бібліографічного опису у списку посилань:

29. Правова основа діяльності органів державної влади : зб. нормат. актів / упоряд. П. М. Любченко. Харків : ФІНН, 2010. 303 с.

Якщо в тексті згадують конкретну частину документа, після неї можна зазначити (у квадратних дужках) порядковий номер позатекстового бібліографічного посилання та сторінку, на якій подано цей об'єкт посилання. Між поданими відомостями проставляють знак «кома».

Приклад:

У тексті:

[2, с. 159]; [2, с. 520].

У позатекстовому посиланні:

2. Волков В. П., Горошкова Л. А. Логістика нерухомості у житлово-комунальному господарстві : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2013. 645 с.

Повна та коротка форма внутрішньотекстового посилання:

Повна форма:

(Лепський М. А. Якісні методи соціального прогнозування: методологія, методика, практика. Запоріжжя, 2016. 440 с.);

(Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією. 2-ге вид., допов. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.);

(Сталий розвиток суспільства: запорізький регіональний досвід. Запоріжжя, 2015. С. 85.);

(Заохочення у службовому праві / за загальн. ред. Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ : Ін Юре, 2017. 360 с.);

(Енциклопедія сучасної України / редкол. : І. М. Дзюба та ін. Київ, 2016. Т. 17. С. 178–179);

(Запорізький національний університет : сайт. URL: <https://www.znu.edu.ua/>).

Внутрішньотекстове бібліографічне посилання на архівний документ містить тільки пошукові дані цього документа, **наприклад:**

(ЦДШАЛ України. Ф. 177. Оп. 2. Спр. 3. Арк. 8);

(Аганіна А. О. Правове регулювання підприємницької діяльності: історичний аспект. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. 2018. № 1. С. 8–21);

Коротка форма:

З цього приводу А. О. Аганіна у статті «Правове регулювання підприємницької діяльності: історичний аспект» (Вісник Запорізького національного університету.

Юридичні науки. 2018. № 1. С. 8–21) писала: «Вагоме місце в промисловості Гетьмащини...»

Підрядкові бібліографічні посилання

Підрядкове бібліографічне посилання використовують, якщо всередині тексту документа його розмістити неможливо або небажано, щоб не переобтяжувати текст. Підрядкове бібліографічне посилання розміщують як примітку в нижній частині сторінки (полоси набору), відмежовуючи від основного тексту горизонтальною рисою. Підрядкове бібліографічне посилання пов'язують із текстом документа за допомогою знаків виноски (наприклад: Текст⁴). Знаки виноски відокремлюють від тексту проміжком. Підрядкове бібліографічне посилання можна наводити в повній або короткій формі.

Наприклад:

У тексті: Адміністративно-правове заохочення – це закріплений у нормі права засіб правового впливу...*

Підрядкове посилання: *Кузьменко О. В. Курс адміністративного процесу: навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2012. С. 86.

Коротка форма: * Кузьменко О. В. Курс адміністративного процесу. Київ, 2012. С. 86.

У тексті: З огляду на зазначене привертає увагу дослідження функцій заохочення, здійснене О. О. Барабаш*

Підрядкове посилання: *Барабаш О. О. Первинні та похідні функції заохочення як засобу правового впливу. *Митна справа*. 2012. № 6. С. 10–13.

або: З огляду на зазначене привертає увагу дослідження функцій заохочення, здійснене О. О. Барабаш⁴

Підрядкове посилання: ⁴Барабаш О. О. Первинні та похідні функції заохочення як засобу правового впливу. *Митна справа*. 2012. № 6. С. 10–13.

Підрядкове посилання. Повна форма: ²Україна в цифрах. 2007 : стат. зб. / Держ. Ком. Статистики України. Київ : Консультант, 2008. С. 185–191.

Коротка форма: ²Україна в цифрах. 2007. Київ, 2008. С. 185–191.

У підрядковому бібліографічному посиланні на електронний ресурс віддаленого доступу за наявності в тексті бібліографічних відомостей, що його ідентифікують, дозволено зазначати тільки електронну адресу, використовуючи замість слів «Режим доступу» аббревіатуру «URL» або «URI».

У тексті:

Маніфест ІФЛА про Internet: прийнято Сесією Ради ІФЛА 23 серпня 2002 р. / пер. з англ. В. С. Пашкова*

У підрядковому посиланні:

*URL: <http://archive.ifla.org/III/misc/im-ua.pdf> (дата звернення: 15.06.2017).

Повторне бібліографічне посилання

Повторне бібліографічне посилання може бути внутрішньотекстовим, підрядковим і позатекстовим. Повторне бібліографічне посилання на один і той самий документ наводять у скороченій формі за умови, що всі потрібні для ідентифікування та пошуку цього документа бібліографічні відомості зазначено у первинному посиланні на нього.

Повторне внутрішньотекстове посилання

Первинне: (Ткалич М. Г. Гендерна психологія. Київ : Академія, 2011. 248 с.);

Повторне: (Ткалич М. Г. Гендерна психологія. С. 62).

Первинне: (Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. 2018. № 1. С. 8–21);

Повторне: (Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. 2018. № 1. С. 8).

Якщо текст цитується не за першоджерелом, а за іншим виданням чи документом, то посилання треба розпочати словами: «Цит. за:». **Наприклад:**

Первинне: (Цит. за: Грушевський М. С. Історія України – Руси. Київ, 1995. Т. 2. С. 72.).

Коли виконують кілька бібліографічних посилань на одне літературне джерело, то в наступних після першого посилання наводять слова «Там само» і вказують тільки відповідні сторінки. **Наприклад:**

Повторне: (Там само. С. 156).

У повторному посиланні на документ з чотирма і більше авторами подають основну назву та номер сторінки, **наприклад:**

Первинне: (Управління персоналом в умовах економіки знань / Г. М. Азаренкова та ін. Київ, 2011. 406 с.);

Повторне: (Управління персоналом в умовах економіки знань. С. 315);

Повторне підрядкове посилання

Первинне: *Ткалич М. Г. Гендерна психологія. Київ : Академія, 2011. 248 с.;

Повторне: *Ткалич М. Г. Гендерна психологія. С. 6;

або:

Первинне: ¹Ткалич М. Г. Гендерна психологія. Київ : Академія, 2011. 248 с.;

Повторне: ⁵Ткалич М. Г. Гендерна психологія. С. 6;